

ויזרע יצחק

י"ם	ת"א	חיפה	ב"ש
16:46	17:02	17:04	16:53
18:01	18:00	18:00	17:59
18:37	18:35	18:35	18:34

יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק"
 ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

חג הסוכות
קריאה: "שור או כשב"
הפטרה: "הנה יום בא"

הגיגים לחג הסוכות

"כבשים בני שנה ארבעה עשר תביאם יהיו" (במדבר כט' יג)

"ומנינם (בסך הכל) תשעים ושמונה, לכלות מהם תשעים ושמונה קללות שבמשנה תורה" (רש"י)
 וצריך להבין מדוע נעשה התיקון לקללות דוקא בחג הסוכות ולא במועד אחר? אלא שידוע שכל עיקר הקללות לא בא על ישראל אלא על העדר השמחה בעבודת ה', וכפי שנאמר בתוכחה עצמה: "תחת אשר לא עבדת את ה' א-לקיך בשמחה ובטוב לבב". לכן, בחג הסוכות שיש בו עניין של שמחה שנאמר: "ושמחתם לפני ה' א-לוקיכם שבעת ימים" (ויקרא כג' ה) וכל עם ישראל עובדים את ה' בשמחה, לכן בכח שמחה זו לבטל את הצ"ח קללות שבמשנה תורה.

"ולקזותם לכם ביום הראשון פרי עץ הדור" (ויקרא כג' ו)

אם מעיינים בהלכות ארבע המינים מיד מבחינים שוני בין הלכות האתרוג להלכות שאר המינים. שהאתרוג, רבו בו הדינים, הפסקים וההלכות יותר מכל שאר המינים האחרים, ואף דקדוקי ההלכה שבו דקים עד כדי כך שנקודה אחת שחורה על חטמו פוסלת את האתרוג, ואפילו בכל שהוא, ומדוע? אלא לפי שחז"ל המשילו את האתרוג, שיש בו טעם וריח, לתלמיד חכם ובעל מעשים טובים, וכמו האתרוג כך על התלמיד החכם להיות נקי מכל שמץ רבב או חסרון, ובכך ישמש לרבים כאות וכמופת לשלמות בעבודת השם.

"ביום השמיני עצרת תהיה לכם" (במדבר כ" לה)

בראש השנה, בעשרת ימי תשובה וביום הכיפורים התפללנו למען הנפש בלבד, התעסקנו רק בעניינים רוחניים שמימיים, ויום שמיני עצרת הוא היום הראשון שבו אנו מתחילים להתפלל על הגשם, לדאוג גם לצרכים הגשמיים, הארציים, העניינים הנוגעים "לכם". וזאת הכונה במה שאמרו: "שמיני עצרת רגל בפני עצמו הוא", שמיני עצרת הוא החג, שבו מתחילים לדאוג "בפני עצמו", בשביל עצמו ובשרו וגופו.

"אל תבואני רגל גאווה ויד רשעים אל תנדני" (תהלים לו' יג)

רבינו האר"י זיע"א ביאר בספר הליקוטים על הפסוק בתהילים: "אל תבואני רגל גאווה", ראשי תיבות א'ת'ר'ג, וידוע, ברמזי הלולב ומינוי, שדוד המלך ע"ה נרמז באתרוג, ולזה בקש דוד "אל תבואני רגל גאווה", ראשי תיבות א'ת'ר'ג, רוצה לומר, בזכות מצות האתרוג הרמוזה בו, אבקש "אל תבואני רגל גאווה" שלא אתגאה. ובהמשך בקש "ויד רשעים אל תנדני" שהרשעים לא יזכו לקיים את הנענועים באתרוג.

דפנות הסוכה צריכות לעשות שתיים כהלכתן והשלישית אפילו טפה, ואותו טפה מעמידו בפחות משלושה טפחים סמוך לאחד מהדפנות (סוכה ו:)

הדפנות מסמלות את העולם הזה, שהרי דרשו חז"ל על הפסוק: "כי ביה ה' צור עולמים", שהקב"ה ברא את עולמו בשתי האותיות משמו, באות יו"ד ברא את העולם הבא, ובאות ה"א ברא את העולם הזה, ועל כן דפנות הסוכה הם שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפה כצורת האות ה"א, לרמז לנו שכשם שהסוכה היא בית עראי כך העולם הזה, הוא עראי. עוד רמז ניתן ללמוד מדפנות הסוכה שידוע שעיקר צרכי האדם ושאיפותיו הם שלשה, "בני, חיי, ומזוני", (בנים, חיים ופרנסה) ורמז לנו, שכמו בדפנות הסוכה, על שניים, שהם "בני וחיי", צריך להשתדל ולבקש מאת בורא העולם שיהיו כהלכתם גדולים וטובים, אך השלישי שהוא כנגד ה"מזוני" אפשר להסתפק אפילו בטפה כלומר לא ישאף ליותר מדי אלא יסתפק במועט.

ושמחתם לפני ה'

לעילוי נשמת שמעון בן חמו בר אסתר ז"ל

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'ה ז"ל
 נלב"ע יא' ניסן תשס"ז

יצחק בנימין בר שורין ז"ל
 נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג
 ת.נ.צ.ב.ה

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל
 נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

אין לעיין בעלון בשעת התפילה

לא לשמור על קדושת הגליון

שמחת תורה

פרשת "וזאת הברכה"

ת"א	י"ם	ב"ש	חיפה
16:38	16:53	16:56	16:44
17:52	17:51	17:52	17:50
18:28	18:27	18:28	18:26

"תורת אמת נתן לנו, ברוך אשר בחר בנו"

"תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב" (דברים ל"ג ד)

המלה "מורשה" מיוחסת לארץ ישראל כלומר, בזכות התורה שצוה לנו משה, ארץ ישראל, שעליה נאמר: "ונתתי אותה לכם מורשה אני ה'" (שמות ו'), תהיה מורשה לקהלת יעקב, שהרי בקיימנו את התורה אנו זוכים בירושת הארץ ובעברנו על חוקי התורה אנו גולים ונדים ממנה, והלשון "מורשה" היא בעלת שתי משמעויות הפוכות זו מזו, מצד אחד לשון יורש, בעצמו, ומצד שני לשון מוריש, לאחרים, מלשון "מוריש ומעשיר" (שמואל א ב), זאת אומרת שקהילת יעקב יורשת או מורשה את הארץ והכל תלוי במידת קיום מצות התורה.

"תורה צוה לנו משה מורשה" (דברים ל"ג ד)

"תנו רבנן, קטן היודע לדבר, אביו מלמדו תורה, ומפרש, תורה מאי היא, תורה צוה לנו משה מורשה" (סוכה מב.) רואים אנו לפי הגמרא שהפסוק הראשון שמלמדים את ילדי ישראל הוא "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב" וצריך להבין מדוע נבחר דווקא פסוק זה הלוא ישנם פסוקים אחרים שגם מתאימים כגון: "הואיל משה באר את התורה" (דברים א' ה) או הפסוק: "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל" (דברים ד' מד)? מסביר ה'תוספת ברכה' שמכל שאר הפסוקים אפשר להוכיח, כי רק גדולים, היודעים מה שלומדים, חייבים בלמוד תורה, אבל הקטנים, פטורים עד שיגדלו, לכן מתחילים מפסוק זה שאומר שהתורה היא מורשה, וכמו שבירושה זוכים בנים קטנים ביחד עם הבנים הגדולים, כך למוד התורה, חיובה על הקטנים כמו על הגדולים. ואחריות חיוב זה על האב.

"ולזבולון אמר שמוזו זבולון בצאתך ויששכר באוהליך" (דברים ל"ג יז)

רואים בפסוק התייחסות שונה בין זבולון ליששכר, לזבולון השמחה ביציאה, "בצאתך", ויששכר השמחה בשיבה, "באוהליך", ה"כלי יקר" מביא מספר תירוצים, ראשית, לפי שיעקב אבינו ברכם, "זבולון לחוף ימים", זבולון עוסק בסחורה ו"יששכר חמור גרם", יששכר עוסק בתורה, נמצא זה יוצא לסחורה וזה יושב אוהלים. תירוץ שני, לפי שהממון אין לו שום שלימות כי אם על ידי הוצאה (מימוש) ולא הקיבוץ (חיסכון) לכך נאמר "שמח זבולון בצאתך", אבל שלימות התורה הוא גם באהוליך כי אין שלימותה תלוי בהוצאה לכך נאמר "ויששכר באהליך". בתירוץ אחר מסביר ה"כלי יקר" שקנין הממון הוא חיצוני ואינו דבק באדם לכן נאמר בו לשון יציאה, אבל קנין התורה הוא פנימי, הוא מתעצם ודבק בלומד "והיו לבשר אחד" לכך נאמר "באוהליך". התירוץ האחרון מובא בשם יש אומרים, ובו מסביר ה"כלי יקר" שאדם ההולך בסחורה אינו שמח עדיין בצאתו לדרך, כי אינו יודע אם ירויח או לא, אבל לזבולון אמר שישמח גם בצאתו לדרך כי מובטח לו שיצליח היות ש"יששכר באהליך" עוסק בתורה עליו וזכותו תעמוד גם לו יען כי זבולון היה מפרנס את יששכר.

"אשריך ישראל מן כמורך עם נושע בה" (דברים ל"ג כט)

אצל שאר האומות, המלחמות מתנהלות על ידי שריהם של מעלה, ולכן יש חשש שמא יגבר עליו שרו של האויב, או יוגף על ידי ה', כפי שאומר המדרש בקריעת ים סוף על הפסוק: "וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים" (שמות יד ל), ואמרו חז"ל "שהראם ה' שרו של מצרים מת לפניהם" (שמו"ר כא ה), אולם, אצל עם ישראל אינו כן, אלא תשועתם היא בה', "עם נושע בה", שהוא בכבודו נלחם להם, ובזה חרבם גבוהה ועומדת ללא שום חשש.

"ויבכו בני ישראל" (דברים ל"ד ז)

ואילו במיתת אהרן נאמר: "כל בית ישראל" (במדבר כ' כט), ה"אור החיים" הקדוש תולה את ההבדל בעצם הידיעה שמשם הולך למות, שאצל אהרן לא ידעו שהוא הולך למות, ופתאום נודע להם שמת אהרן, דבר כזה יעורר כל לב לפתוח מקור דמעת עינו, מה שאין כן משה שכבר ידעו שהולך למות, ובכל דבריו ותוכחותיו אשר עשה היה אומר להם: "כי אנכי מת... אינני עובר..." (דברים ד' כב), ולזה לא הוחם הספדו של משה כהספדו של אהרן.

לרפואת כל חולי עם ישראל ובכללם:

הרה"ג מרדכי צמח אליהו בר מזל טוב שליט"א משה טויטו בר אסתר הי"ו

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח תפילין "יד יצחק"

ברשותנו מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטרי) להשאלה בטלפון: 052-3268315

חברת הבקשות "מאיר השחר" בני ברק ומדרשת "ויזרע יצחק"

לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו יום שישי 14:00 בית כנסת "תורת ישראל" קרית הרצוג ב"ב